

INFORMACJA DO KOMISJI OŚWIATY KULTURY I SPORTU
na posiedzenie w dniu 21 października 2024r

TEMAT: Program wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, analiza efektywności istniejących programów oraz rekomendacja dotycząca wdrażania nowych inicjatyw

1) Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne dla dzieci i ich rodzin w placówkach wsparcia dziennego działających na terenie miasta Pruszkowa

Oferta jest uzupełnieniem pracy terapeutycznej w świetlicy socjoterapeutycznej TPD, na terenie miasta Pruszkowa. Zadanie skierowane jest do dzieci i młodzieży będących w wieku od 6 r.ż. do 17 r.ż– zamieszkałych na terenie miasta Pruszkowa, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, alkoholowych oraz zagrożonych patologią społeczną i ich rodzin.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci od wielu lat prowadzi placówki wsparcia dziennego a od 4 lat prowadzi świetlicę socjoterapeutyczną na terenie miasta Pruszkowa. Zespół placówki widzi ogromne potrzeby we wspieraniu dzieci i młodzieży w zakresie psychologiczno-terapeutycznym, treningu umiejętności społecznych a także warsztatów dla rodziców. Dzieci uczęszczające do naszych placówek często są dziećmi zaniedbanymi emocjonalnie, przez co ich funkcjonowanie w życiu szkolnym i społecznym jest na niskim poziomie.

Miejsce realizacji:

Świetlica socjoterapeutyczna TPD, ul. Księcia Józefa 1.

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD , ul. 3go Maja 56 w Pruszkowie.

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD, ul. Helenowska 3A w Pruszkowie

Zajęcia socjoterapii grupowej mają za zadanie przyczynić się do redukcji ilości dzieci niedostosowanych społecznie wśród najmłodszych dzieci oraz zapobiegać sytuacjom, które zagrażają wykluczeniem społecznym, uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym a także mają chronić uczestników terapii i konsultacji przed niepożądanymi zachowaniami społecznymi, zarazem wzmacniać i modelować zachowania akceptowalne społecznie.

Zajęcia zawierają cykl terapeutycznych zajęć, mających zapobiegać zachowaniom agresywnym. Treningi mają formę spotkań grupowych, uczestnicy rozmawiają, rozwiązują zadania, podczas których przyglądają się sytuacjom codziennym i swoim sposobom reagowania. Udział rówieśników, możliwość modelowania swojego zachowania, wspólnej zabawy, otrzymywanie informacji zwrotnej od pozostałych osób, to tylko niektóre korzyści wynikające z uczestnictwa w takich spotkaniach.

Cykl spotkań tematycznych, raz w tygodniu dla każdej grupy.

Termin: luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, wrzesień, październik, listopad 2024r.

W grupach została przeprowadzona kwalifikacja dzieci – wywiad z rodzicami oraz ewaluacja/opinia na zakończenie procesu terapii, określająca zrealizowane cele, przekazanie informacji rodzicom o podjętych działaniach, rozmowy wspierające i kierujące w trakcie procesu grupowego.

Ilość uczestników: 16 osób (2 grupy, każda po 8 osób).

Konsultacje psychologiczne/terapia psychoterapeutyczna mają za zadanie wsparcie dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach alkoholowych, rozbitych, dysfunkcyjnych, w sytuacjach trudnych i ryzykownych. Pomoc w odzyskaniu równowagi emocjonalnej i poczucia wpływu na swoje życie. Ilość dzieci kierowana przez szkoły do świetlicy socjoterapeutycznej, stale rośnie a skala problemów z jakimi dzieci obecnie się borykają jest poważna. Najczęściej pojawiające się problemy to sytuacje około rozwodowe, uzależnienia rodziców i dzieci, stany depresyjne, lękowe, próby samobójcze oraz mnogość dzieci z orzeczeniami. Ścisła współpraca z rodziną i instytucjami pomocowymi.

Ilość uczestników: 10 osób i ich rodziny.

2) Świetlica socjoterapeutyczna TPD w obecnej chwili zatrudnia trzech psychoterapeutów, jednego psychologa i trzech socjoterapeutów, którzy pracują z dziećmi i ich rodzinami.

W ramach pracy całorocznej świetlicy socjoterapeutycznej zajęcia i konsultacje psychologiczne/terapię psychoterapeutyczne odbywają się poprzez:

- Organizację kwalifikacji do świetlicy socjoterapeutycznej.
- Sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka oraz jego sytuacji rodzinnej i szkolnej.
- Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci.
- Pracę ze stałą grupą dzieci – planowana organizacja 3 grup terapeutycznych. Jedna grupa terapeutyczna nie większa niż 8 uczestników.
- Pracę z dziećmi w kontakcie indywidualnym.
- Przygotowanie i realizację indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych uwzględnione jest włączanie dzieci w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne – zgodnie z ich predyspozycjami i zainteresowaniami.
- Prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z ich osiągnięciami).
- Współpracę z rodziną dziecka w celu diagnozy sytuacji rodzinnej; rozwiązywania problemów rodziny oraz realizacji indywidualnych planów pomocy rodzinie (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii), omawiania postępów dziecka w procesie socjoterapii,
- Prowadzenie konsultacji psychologicznych/ terapii psychoterapeutycznych dla dzieci w trudnej sytuacji życiowej, w której praca grupowa socjoterapeutyczna nie jest wystarczająca lub jest niemożliwa ze względu na stan psychiczny dziecka.
- Udzielanie konsultacji psychologicznych lub prowadzenie terapii psychoterapeutycznych rodzicom mającym trudność w sprawowaniu opieki nad dzieckiem i wychowaniu.
- Praca systemowa rodzica/rodziców i dziecka/dzieci, w sytuacji braku relacji rodzinnych i trudności w sprawowaniu funkcji wychowawczych.
- Ewaluacja (wnioski i modyfikacje do dalszej pracy, określenie indywidualnych potrzeb, kierowanie dzieci do innych instytucji pomocowych oraz spotkania z rodzicami)
- Współpracę z instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, głównie w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych.

Liczbowa skala działań: 45 wychowanków i ich rodziny.

3) BIEŻĄCA INFORMACJA O PROGRAMACH PROFILAKTYCZNYCH REALIZOWANYCH W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

ŻŁOBKI

Dwudniowe Warsztaty i konsultacje dla kadry pedagogicznej żłobków – cel warsztatów:

- wzmocnienie kompetencji pracowników żłobków w obszarze: kontaktów interpersonalnych w obrębie placówki oraz w relacji z rodzicami podopiecznych.
- Budowanie komunikacji opartej na rozwiązaniach,
- empatycznej postawie względem siebie i innych oraz elementach porozumienia bez przemocy.

Zadanie jest realizowane w formie praktycznych warsztatów w oparciu o realne sytuacje i potrzeby wnoszone przez uczestników.

Terminy 10 i 11 październik; 14 i 15 listopad oraz 12 i 13 grudzień.

PRZEDSZKOLA

Realizacja programu profilaktycznego „Cukierki”.

Cele programu:

- umiejętność zauważania i nazywania uczuć własnych i innych ludzi;
- rozwijanie samodzielnego i twórczego myślenia;
- wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie i samooceny;
- nauka współpracy;
- kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi;
- nauka postaw asertywnych względem osób nieznajomych;
- przybliżenie dzieciom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych;

Realizacja programu w grupach zerowych – 50 grup przedszkolnych, ok. 3 godziny lekcyjne.

SZKOŁY

❖ Program Epsilon II – jest to program bullyingu w szkole.

Bullying inaczej znęcanie oznacza „dręczenie”. Ma miejsce wtedy, gdy ktoś celowo rani i poniża drugą osobę swoimi słowami lub zachowaniem i robi to wielokrotnie i często. Jest zjawiskiem powszechnie występującym w szkołach i niesie poważne konsekwencje dla zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży.

Celem głównym Programu Profilaktycznego Epsilon II jest zmniejszenie skali występowania bullyingu w środowisku szkolnym. Działania w ramach programu obejmują warsztaty z klasami, spotkania szkoleniowe i konsultacyjne z wychowawcami oraz materiały dydaktyczne do dalszej pracy z uczniami. Program jest realizowany w klasach 5 i obejmuje 39 klas. Warsztaty będą dwuetapowe 3+2 godziny. Dodatkowo szkolenie dla wychowawców i materiały dydaktyczne.

❖ Program Profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Odbiorcy: Młodzież z klas VIII szkół podstawowych

Podstawowe cele programu: ograniczenie spożywania alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych; dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych

Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być zrealizowane w takcie 3 h lekcyjnych: I - Ars vivendi – sztuka życia, część II - Ars amandi – sztuka kochania, III- Ars generandi – sztuka kształtowania człowieka

4) Rekomendacje do działań profilaktycznych w oparciu o Raport zbiorczy z diagnozy problemów i pozytywnego potencjału młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej dla młodzieży z klas VII przeprowadzonej w roku szkolnym 2023/2024 w dziewięciu szkołach podstawowych w Pruszkowie

Przeprowadzone badania diagnostyczne pokazują pozytywny obraz badanej młodzieży:

- większość dziewcząt wskazała trwałą miłość i przyjaźń jako swoje najważniejsze marzenie i cel w życiu,
- bardzo niskie odsetki osób zgłaszających częste palenie papierosów i e-papierosów,
- zdecydowana większość osób badanych nie zgłosiła picia alkoholu w ostatnim miesiącu,
- bardzo niskie odsetki osób deklarujących korzystanie z narkotyków w ostatnim półroczu i ostatnim miesiącu.

Zachowania problemowe i ryzykowne oraz czynniki ryzyka

W Pruszkowie w klasach siódmych poniżej wymienione zachowania ryzykowne i problemowe oraz czynniki ryzyka częściej dotyczyły chłopców niż dziewcząt. Dotyczy to takich kwestii jak:

- bycie ofiarą przemocy fizycznej i werbalnej w klasie,
- bycie sprawcą przemocy fizycznej i werbalnej w klasie,
- udział w bójkach,
- bycie sprawcą cyberprzemocy,
- częste celowe oglądanie pornografii.

5) Międzynarodowe tegoroczne badanie ESPAD w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz krajowym centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w zakresie używania alkoholu, narkotyków i tytoniu przez uczniów klas 8-myh Szkół Podstawowych w Pruszkowie.

W 2002 i 2021r tożsame badania były już przeprowadzane w pruszkowskich szkołach. Dzięki uzyskanemu raportowi będziemy mieli wiedzę na temat skali problemów młodzieży w zakresie uzależnień oraz kierunkach pewnych zjawisk w ostatnich latach na terenie naszej gminy. Badanie jest anonimowe prowadzone jest metodą ankiety audytoryjnej uniemożliwiającej identyfikację szkół.